Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

BARNHUSBARNET.

AF

FÖRFATTAREN TILL «THORA».

Hoving, I. W

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS L. J. HJERTA.
1840.

KUNGL. BIBLIOTEKET

BARNHUSBARNET.

AF

FÖRFATTAREN TILL «THORA».

[illegible]

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS L. J. HJERTA.
1840.

FÖRSTA KAPITLET.

«För hvad du röfvat, hvad kan du väl gifva?
Kan väl det lumpna guldet återställa
en sköflad oskuld? stilla ångrens tårar?»

«Ack, dessa ständiga tårar, min Tea! Hvarföre gråter du så?» sade Viktor till den sköna Dorotea, som i djup smärta vände sig ifrån honom. «Ditt öde är en gång gifvet: det kan icke ändras.»

«Och likväl frågar du, hvarföre jag gråter!» utbrast hon. «Just derföre, att det ej kan ändras, rinna dessa tårar. Min frid är för evigt borta!»

«Har du då icke mig?» tröstade Viktor och slog sin arm om den gråtande. «Har jag inte tusen gånger lofvat dig blifva min hustru, bara jag en gång blir herre öfver min hand och förmögenhet? Ännu lefver min far: hvad vill du således att jag nu skall göra?»

«Intet, hvarken nu eller nånsin,» suckade Dorotea; «åtminstone bör du icke söka

att dåra mig med detta hopp, som du icke kan, måhända aldrig vill förverkliga. Och, om du ville det, så var säker, att din Tea älskar dig för högt för att tillåta dig en sådan förnedring, att du, den högvälborne, sänker dig i stoftet till den arma. För mig finnes intet hopp; gifve Gud att vi aldrig hade sett hvarandra!»

«I sanning en vacker önskan!» sade Viktor harmsen och stötte henne ifrån sig. «Jag skulle då vilja veta, hvad du så högt har att klaga på min bekantskap. Du har allt i öfverflöd. Kom ihåg ifrån hvilken belägenhet jag försatte dig till detta välstånd; kom ihåg din sjuka, döende moder...»

«Som din godhet räddade, ja, det glömmer jag icke; dock, Gud förlåte mig, jag säger det uppriktigt, för hennes skull är jag glad att hon är död, såsom det nu är; ty hade hon vetat mitt elände, skulle hon ej med lugn kunnat nedstiga i grafven, ty jag var hennes enda jordiska glädje. Ack, du skulle hafva hört, huru innerligt hon bad Gud för min välgång, huru varmt och kärleksfullt hon förmanade mig...»

«Och huru länge följde du de der varma förmaningarna?» afbröt hennes älskare med

ett lättsinnigt leende, i det han åter drog henne till sig.

Dorotea slet sig häftigt ur hans armar, och en ädel vrede blixtrade ur hennes ögon. «Hvad, detta af dig!» ropade hon. «O min Gud, detta hån från dina läppar! Är det då icke nog med de förebråelser, jag ständigt gör mig sjelf, med de qval och den ånger jag ständigt känner! Du är hård, grym, känslolös . . .»

«Nej, det här blir odrägligt i längden!» sade Viktor och steg upp. «Jag börjar ledsna vid dessa eviga jeremiader; roligare kan man i sanning passera sin afton.» Han tog kappa och mössa för att gå.

Då slocknade hastigt vredens flamma hos den kärleksfulla. «Nej, nej, du får icke gå ifrån mig, du får icke vara ond,» bad hon och lindade de runda armarna om hans hals. «Min Viktor, förlåt mig, jag är tråkig, häftig, otålig . , . »

«Nå, vill du vara förnuftig, skall jag stanna qvar ända till klockan nio.»

«Och hvarföre icke längre? Du är således ännu ond på din Tea.»

«Nej! Men jag har lofvat mig på bal hos Grefve S.»

Hastigt förbleknade kindernas rosor. «Till din fästmö!» sade hon med darrande röst.

«Ja, om du så vill kalla henne. Du vet, att vi redan som barn blefvo förlofvade af våra föräldrar. Grefven är ytterst rik, och min far vill att hans son skall göra ett lysande parti. Men om han vore ännu rikare än f. d. Hans Maj:t Konungen af Lydien, så blir jag ändock icke hans måg.»

«Och hvarföre? Har du då ej någon känsla för henne?» frågade hon med knappt hörbar röst. «Hon är ju dock så skön, så talangfull, fröken Julie?»

«Om Tea inte åter vill göra mig ledsen,» utbrast Viktor undvikande, «så var tyst med sina barnsliga frågor, och låt oss tala om någonting behagligare.» Han lade sin arm kring hennes hals, der svarta lockar i rika vågor föllo och till hälften dolde den renaste hvithet, den yppigaste form, hvilka kunnat tjena till modell för någon skön madonnabild. Och tröstad satte hon sig på hans knä och afhörde med en ängels småleende det ljufva smicker, hvarmed han insöfde henne och hvarunder hennes qval för ett ögonblick var nära att söfvas af hoppets tjusningar. Men då han gått och qvällens skuggor lägrade sig

i hennes ensamma kammare, då lägrade sig äfven mörka minnen kring hennes hjerta och förjagade det lätta rosenskimmer af lycka, som vältalig kärlek framtrollat, och hon grät åter, tilldess öfver hennes bittra tårar sömnen strödde sin vallmo och hon inslumrade i en gycklande dröm.

Dorotea var en «fallen ängel»; men om en flicka kan efter fallet behålla änglanamnet, så tillhörde det henne, ty hennes själ var ofläckad och ren. Tacksamhet, kärlek, tillfället hade beredt hennes olycka. Hon var dotter af en sjökapten W., som drunknat på fjärran haf — man visste ej hvar. Han lemnade åt en tröstlös maka intet. Men nöden är en god lärmästarinna, säger man, och den olyckliga, som i ungdomen lärt sig hvarjehanda fruntimmersslöjder, sökte genom broderi föda sig och sin dotter, hvilken redan uppnått sjutton år, då en eldsvåda beröfvade dem besparingen af långa års mödor.

Då trummornas larm, folkmassans rop och lågornas hemska sprakande väckte dem ur sömnen, och Dorotea i vild förtviflan, nästan oklädd, störtade ned för att söka räddning för sin moder, vid sängen fjättrad af en svår sjukdom — då satt vid kungens sida hans adjutant baron Viktor v. H. Han såg

den olyckliga, och med nådig tillåtelse kastade han sig af hästen. Tyglarna lemnade han åt en af dessa tusende, som genom sin närvaro vid eldsvådor mer förhindra än biträda till en snar släckning, med ett ord en af dessa nyfikna, som endast gapa på den raska hop, hvilken i sednare tider så hedrande utmärkt sig vid hämmande af eldsvådor. Viktor störtade nu vid flickans sida upp i tredje våningen, der han fann den gamla omgifven af lågorna. Men en blick på hennes korpulenta gestalt öfvertygade honom genast, att hans styrka här var otillräcklig. «Store Gud!» ropade han i verklig ångest, «hvad kan jag här uträtta allena? Der nere stå tusende fåfänga, och nu måste den arma brinna upp i brist af ett par armar till!»

«En hjelpens ängel sänd i nöden» var likväl icke långt borta. Knappt hade Viktor uttalat de sista orden af sin monolog, förrän en stark röst «likt eko» upprepade dem bak. om honom,

«Ett par armar till, ja! Flinkt för-ut, löjtnant, och låt gå!» ropade den på sjömansspråk, och ett par senfulla armar fattade gumman om lifvet, och så bar det af ned på gatan, der folkhopen med ett väldigt hurra helsade dem. Det var vackert att se den

fina officeren i guldsmidda, ordensprydda kläder och den väderbitna sjömannen i grof buldansrock dela samma börda, sträfva till samma mål — något som eljest icke är vanligt med personer af så olika stånd. Men nöden jemnar allt, likväl blott för ögonblicket. Så äfven här. Under det baronen med mycken tillfredsställelse emottog en nådig nick, beledsagad af några bevågna uttryck för sin ädla bragd, gick den käcka sjömannen, bemärkt af ingen, till närmsta krog för att skölja röken ur halsen och mumlade för sig sjelf: «Skutan bergad — behöfver skaffa —» och dagen derpå hissade han sjungande sin korntunna vid bron. Han bar en blå trasa om ena handen, som fått en betydlig brännskada. Men han hvarken talade om eller ens tänkte på gårdagens händelse, hvilken föreföll honom ganska vanlig. Och under allt detta utbasunade dagens tidningar den ädla friherrens lof, och en skara af stadens unga läkare konsulterade öfver en liten skråma på hans ben.

Denna skada var likväl betydlig nog att han ansåg sig hindrad lemna sin våning, hvilket förtröt honom så mycket mer, som han otåligt önskade återse den hulda varelse, hvilken anropat hans hjelp. Hennes skönhet hade

funnit väg till hans lättrörda hjerta; det var en ny äröfring som väntade honom. Emellertid lemnade han ej tiden obegagnad. Genom sin betjent, som han utsände att speja, fick han snart veta så väl hvar hon fått sin nya bostad som hennes moders vilkor. Han sökte derföre att på förhand göra sig försäkrad om ett vänligt emottagande derigenom att han anförtrodde dem flera arbeten för sin uniform, och dessa betalade han alltid med största frikostighet. Då läkarne ändtligen förklarade honom utom all fara för luftens inverkan, besökte han dem sjelf en afton. Men i hvilken belägenhet fann han ej de olyckliga! Skyld af en gammal kappa, hvilken gjorde tjenst för täcke, låg på en usel bädd den sjuka modern. Dottern, blek af nattvak och sorg, satt med sitt arbete vid ett litet bord och arbetade flitigt, medan gyldene broderier lågo utbredda, likasom hånande hennes fattigdom. Rummet, ursprungligen ett kök, var emot en dryg hyra upplåtet åt de husvilla; dess enda prydnad var det lilla sybordet och vittnade dessutom om den största fattigdom. I spisen stod en stentallrik med potäter, kanske förnämsta andelen af den supé, som var ämnad de arma.

Han stannade vid dörren, och ur hans stora blå ögon talade en känsla af det djupaste deltagande. Han hade väl ofta sett fattigdomen i dess djupaste elände, han hade sett det på Stockholms gator, der dagligen möter vandraren den vämjeliga anblicken af dessa gulbleka trasiga varelser, som kringirra dagen utan bröd och natten utan bostad. Men eländet i denna skepnad hade han ej föreställt sig. Också är det en sanning, att vi mer röras deraf då den lidande tillhör den så kallade bättre klassen, än denna hop, hvilken «snart sagdt» tyckes vara född till elände.

«Tillåt mig, min fru,» sade han ändtligen, då han fann ord för sin rörelse (ty i detta ögonblick hade det rätta ändamålet med hans besök gifvit vika för en bättre känsla) «tillåt mig att bereda er ett bättre öde, en med ert stånd mer passande belägenhet. Jag har redan tagit mig friheten att föranstalta om ett par möblerade rum för er bequämlighet. Jag är rik, och hoppas att ni ej af en falsk grannlagenhet afslår mitt anbud.»

Den sjuka modern upplyfte matt sitt hufvud och framstammade sin välsignelse för hans godhet. Dottern teg, men kastade på den man, som för andra gången var hennes

mors räddare, en tårfylld blick, en blick som tolkade hvad intet ord förmår utsäga.

Samma dag skedde flyttningen, sedan deras välgörare äfven betalat hyran för det kyffe de ej mer behöfde. Den som sjelf aldrig varit fattig eller saknat någon af lifvets beqvämligheter, kan icke fatta den känsla af sällhet de rönte vid ankomsten till sin nya bostad, der allt var förberedt för deras beqvämlighet och trefnad. Men den gamla njöt icke länge sin lycka. De skakningar hon lidit, den hastiga öfvergången från nöd till välmåga, tärde för djupt på hennes krafter, och hon dog välsignande den ädelmodiga man, som räddat hennes lif och hvars afsigter hon ej hade anledning att misstänka. Hennes välsignelse skulle annars blifvit förbannelse. Nu var hon lycklig att dö, innan vanäran fallit tung på hennes hjerta.

Då stod Dorotea vid sjutton år ensam i verlden, utan vänner att luta sig till... och det hjerta hon fann var icke en mans — nej, det var en helgerånares. Men hon fäste sig vid honom med hela en ung själs liflighet och hopp. Kasten derföre ej första stenen på henne!

Åtta månader af deras bekantskap hade förflutit, då hon en afton satt allena på sin

kammare, upptagen med ett af dessa små arbeten, hvilka uppfylla qvinnans hjerta på en gång med fröjd och vemod, denna sällsamma blandning af hopp och fruktan, kortligen, med känslan att blifva moder. Hon upphörde ofta med sitt arbete och lutade den förr så rosiga, nu bleka kinden i den hvita handen. På den oföddes hufvudbonad nedföllo klara tårar, dyra perlor hvilkas värde modersglädjen ej kan lösa. Så tillbragte hon många ensliga stunder, tills den, för hvilkens skull hennes gråt fuktade kinden, hördes i trappan; då torkade hon hastigt sina ögon, för att ej oroa eller förtörna honom. Sådan är qvinnan då hon älskar! Äfven nu väntade hon honom; den timma han plägade komma var längesedan förbi, och han kom icke. Orolig vände hon sitt hufvud och lyssnade, och med hvarje ögonblick växte hennes otålighet och väntan.

Så förgick långsamt den ena timman efter den andra, och nattens skuggor utbredde sig småningom. Då blef hon så hemsk, så plågsamt underlig till mods; det förekom henne som hon ej var allena i kammaren, som om ett dunkelt väsende stod vid hennes sida och förmörkade det matta sken stjernorna spredo genom rutan. En iskall hand, så

tyckte hon, kramade hennes egen, och en suck, lik hennes moders *sista*, ljöd i hennes öra; då for hon upp, bäfvande, rädd, ångestfull; hon ville ropa, men kunde icke.

Klockan slog nu tolf i Klara. Plötsligen dånade tvänne starka slag på dörren, det var Viktors välbekanta hand; men denna gång ökades blott hennes förskräckelse, hon dröjde att öppna.

«Låt upp! det är jag, Tea, skynda, låt upp!» ropade han; men den annars så kära rösten förekom henne nu så hemsk och olycksbådande, att hon ej vågade öppna i mörkret.

«Vänta, Viktor, jag kommer på stund; jag skall bara tända ljus ås oss,» svarade hon och fattade elddonet. Med ljuset som tändes återkom något mod i hennes sinne. Hon flög till dörren; men då den klappande steg in for hon med ett ångestskri tillbaka. Det var väl Viktor, men blek, vanställd, förstörd. Han var klädd i uniform, och den ena af hans handskar bar fläckar af blod.

Hon stod framför honom en bild af fåsa, med sammanknäppta händer och dödsbleka kinder. «Jesus i himmelen, hvar har du varit, hvad har du gjort?» frågade hon i namnlös ångest.

«Jag har duellerat,» svarade han vildt, drog af den blodade handsken och kastade den häftigt ifrån sig. Den träffade händelsevis henne för bröstet. «Jag har mördat — nej — det vill säga jag har dödat min kamrat, ryttmästar von S.»

«Hvarföre — för Guds skull hvarföre?»

«För din skull, olyckliga!» utbrast han. «Ty den skurken omtalade för Julie mitt förhållande till dig. Hon gjorde mig förebråelser — och han har fått sin lön! . . .»

Ett förskräckligt ljus uppgick för hennes själ. Hon fann nu, att Viktors förhållande till fröken Julie ej var en dårskap, en tillställning af deras föräldrar, hvilken åter skulle upphöra; hon fann att hon var bedragen. Hon insåg nu det föraktliga, det vanärande i sin belägenhet, att vara älskarinna åt — en annans fästman. Då den blodiga handsken träffade henne, tryckte hon krampaktigt sin hand emot bröstet, där det förekom henne att blod hade klibbats. Men nu, då vissheten att ej vara älskad af den hon tillbad grep hennes sinne, öfvergaf henne medvetandet och hon nedsjönk sanslös på golfvet.

Förföraren, kanske i detta ögonblick lika olycklig som hon, betraktade henne med stela blickar. «Arma barn,» sade han, «jag har

vållat din olycka utan att kunna rädda dig, nu då jag törhända ej kan rädda mig sjelf. Dock skall jag sörja för ditt barn, om det får skåda dagens ljus. Jag vill äfven bespara dig afskedets smärta, du hulda varelse, som skänkte mig en kärlek den jag icke var värdig. Han lade en sedel af betydlig valör på Doroteas toalettbord och tryckte en lång kyss på de förbleknade läpparna; men då hon åter uppslog ögat, var han försvunnen ifrån henne.

ANDRA KAPITLET.

> Din röst och dina anletsdrag äro en qvinnas; men ditt skägg antyder en man. Hvem är du?
>
> SHAKESPEARE.

I Johannis församling i Stockholm finnes en gata benämnd Nya Vägen, hvilken fortsätter Regeringsgatan norrut åt Surbrunn eller Norra brunn, som den äfven heter, förbi den så kallade Perlstickareqvarnen. Nämnde gata är sparsamt bebyggd, till det mesta med usla träkojor. I en af dessa bodde en fat-

tig qvinna, hvars födkrok var att, likt tusentals andra i Stockholm, gå, som man säger, i hjelphus. Likväl hade hon fordom sett bättre dagar. Hennes fader hade varit trädgårdsmästare med direktörs namn, heder och värdighet, en titel hvilken i fordna dagar allt hade sin lilla värdighet med sig, men som i vår tid, som tyckes vaknat upp att mera se på nyttan än tom grannlåt, är föga värd att sträfva efter. Denna vår kära direktör var, som sagdt är, trädgårdsmästare, och detta hos ingen annan än hofmarskalken baron Bogislaus v. H., fader till unga baron Viktor. Nämnde herre, nu saligen afsomnad, var i sin dar en väldig jägare — efter flickor. Och var det en jungfru Magdalena Rotman, den tiden «i nittonde spritten», som man säger, och utan att vara vacker hade hvad man kallar karltycke eller var, bibliskt taladt, «dägelig under ansigtet». Åtminstone tyckte gamla baron så. Hvad nu kunde blifva följden af detta nådiga välbehag, vilja vi icke för allom berätta, ty

«Det stöter på prosa och hör inte hit,»

som Vitalis säger. Nog, jungfru Malin blef kristligt sammanvigd med baronens kammartjenare, en gammal klok och fördomsfri man,

hvilken åter i sin ordning blef ordinarie vaktmästare i något af våra mångfaldiga ämbetsverk. Sedan han ofta under denna sin tjenstbefattning insomnat i rättens förmak, insomnade han slutligen i Herranom, sin hustru till mycken sorg. Då gick hans stackars änka svartklädd och rödögd till baronen, med sin dotter vid handen, för att begära hjelp. Men antingen gubbens filantropi kallnat i samma mån som Malins fägring vissnat, eller han redan tyckte sig hafva gjort nog för henne, nog af, hon fick gå ohulpen ifrån honom. Men med bittert hat i hjertat och en tyst förbannelse på läpparna lemnade hon den otacksamma gubbstöten, såsom hon föga artigt kallade sin fordna välgörare. Då mötte hon i tamburen lilla Viktor, som hon mången gång gungat på sitt knä. Han kände genast igen henne och frågade medlidsamt om orsaken till hennes sorg, hvilken i ganska rörande ordalag blef honom meddelad. Med den hos barn naturliga lusten att vilja hjelpa sprang han efter sin sparbössa och tömde dess icke obetydliga innehåll i hennes förkläde. Detta väckte hos henne en välvilja för Viktor, och den tillgifvenhet, som för länge sedan slocknat för fadern, upplefde nu för sonen, likväl i en annan skepnad.

Efter många års förlopp uppsökte Viktor henne. Han studsade tillbaka af förvåning öfver den härjning tiden öfvat på henne. År, elände och bekymmer hade djupt fårat hennes anletsdrag; af den rödkindade flickan, af den fylliga hustrun var nu ej mera öfrigt än en ful, skrynklig käring, kring hvars fordna rosenläppar en stark skäggbotten slagit rot, hvilket i förening med en reslig växt gaf henne ett nästan karllikt utseende. Likväl var hennes inre ännu mer förändradt. En ständig brist hade hos henne födt ett begär efter penningar, som småningom utträngt hvarje bättre känsla och mer än en gång blottställt henne för den kungliga polisens tjensteandar, då de efterspanade försvunnet gods. Med största nöje antog hon derföre hans anbud att blifva uppasserska hos Dorotea. Hvad Malin gladde sig nu i utsigten af den säkra och lönande förtjenst som skulle tillskyndas henne! Dock hon hade icke förgätit den frikostighet Viktor fordom visat henne, och tacksamheten hade derföre äfven sin del i hennes beredvillighet att tjena honom. Ty det onda till trots finna vi någon gång en gnista af tacksamhet qvar i det bröst, der hvarje god känsla för öfrigt ej är till finnandes.

TREDJE KAPITLET.

«Skiljd hon är från oss!
Men salig ser hon nu med själens öga,
hur millioner stjernor i det höga
tända sina bloss.»

Det är natt. Rullgardinerna äro uppdragna, men i deras ställe hänga hvita lakan för fönsterna. Sängen är tom, men på andra sidan ligger på tvänne bräder någonting öfverhöljdt af ett hvitt skynke, som ej tillräckligt döljer ett par blåhvita fötter, som sticka fram derunder. Det är ett lik, hvars ansigte är betäckt med ett kläde, hvarunder nedfaller en ström af svarta lockar — den enda fägring som ännu är öfrig af Dorotea; ty det är hon, den sköna olyckliga, som slutat sitt lif med dess korta nöjen, dess långa strider. Frid med hennes stoft!

I en liten klädkorg vid hennes sida ligger ett nyfödt barn, med ett födelsemärke på venstra sidan af bröstet, i form af en blodig hand. Det slumrar i dvala, det har ännu ej begynt att lefva. Skrämsel har för tidigt kallat det till ett jämmerfullt lif. En matt lampa brinner på byrån, hvars lådor äro utdragna, och deröfver i begrundande ställning står

en vidrig gestalt med en penningbundt i ena och ett bref i andra handen. Dess läppar röra sig hastigt, utstötande afbrutna meningar. Hon talar för sig sjelf, som de gamla stundom bruka, och låtom oss derföre lyssna:

«Vore inte mer än rätt te låta'n ligga der; minns nog hur det var med min stackars flicka, då man min dog; lät mig gå hjelplös bort, han då — farfadern. Men fadern gjorde mig godt, han, då stackars liten; — ä väl synd ändå om stackars kräke för faderns skull. — Har pengar nog här te bå föda'n och klä'n, men kunde väl behöfva dem bättre sjelf på gamla dar; — han har ungdomen för sig han — och har så stora ögon som en ann. När han blir stor, jaha; men han är inte stor än, — sannt nog det — och te dess? — Åh, går an, barnhuset ä inte långt borta. Kunde väl vara från allt bekymmer, om jag köpte in honom der. Köpte, hm! har pengar nog ändå, de kunde jag, min själ, behöfva! Det här brefvet sen! Om jag nu lemnar fram det, så blir första frågan: hvar ä pengar? och den andra: hvar ä barnet? Stå der då lång i syna som en sko! Nej tack, gamla Malin ä väl ingen dufunge heller; bättre bränna opp skräpet, så sqvallrar det inte. Hm, jag låfte likväl den

stackarn, som ligger der, vid min eviga salighet att lemna fram det riktigt — nå, det ska också bli i sinom tid, tids nog när — — Men tyst, hvad var det mer hon narra mej att svära på? — Hm, dumt att svära på nån ting; men hon bad så vackert, att förståndet rann ut genom ögonen. — Jo att jag skulle vårda barnet, så ingen nöd gick på't. Men hur går det då, om barnhuset får det i sina händer, så skickas det väl te hundturken eller te Norrland, tror jag. Men jag kan sjelf ta ut barnet, och då få de betala till, hi hi hi! bli narrade på två vis! Men hvar ska jag ta vägen me'n? — de förbannade polisänglarna ha nog väderkorn på en stackare förut. Te syster min ä bäst. — Men hvem ska begrafva den stackarn? Vore väl min skyldighet det kanske, som ärft henne, hi hi hi! Men si de har jag då inte svuri på, och inte ä det tid me't heller; således marsch pannkaka!»

Försigtigt såg hon sig om, stoppade derefter bref och penningar i sina djupa kjortelsäckar, lindade sedan barnet i ett bylte, lade det i sitt förkläde, kastade en skygg blick på den döda, bedragen efter döden såsom hon varit det i lifvet — släckte hastigt ljuset och försvann.

Samma natt blef den gamla portvakterskan vid stora barnhuset plötsligt väckt af ett häftigt bultande på porten. «Elden är lös, elden är lös!» hördes ett rop derute. Förfärad sprang hon ur sängen och öppnade. Allt var stilla på gatan, ingen människa syntes, ingen eld förmärktes: nattens stumma mörker gapade emot henne. Men slutligen varsnade hon på stentrappan ett bylte, på hvilket hon varit nära att trampa — det innehöll ett nyfödt barn. «Att lägga kräken så der midt i vintern under bar himmel!» mumlade portvakterskan. «Hu, så kallt! Hvilket uselt följe! D'ä synd och skam.»

Det arma barnet, som efter den dag det upptogs blifvit kalladt Lasarus, återfinna vi någon tid derefter hos sin amma, en yngre qvinna, i hvars vackra men bleka ansigte man såg huru krafterna aftynade under det svåra åliggandet, som tillkommer en amma vid Barnhuset, att på en gång uppamma tvänne barn. På hennes arm låg en frodig flicka, som hon med vänliga ögon betraktade, medan gossen stackars liten låg qvidande på sin bädd en bild af svaghet, med insjunkna ögon och bleka kinder. Han gick ofta miste om sin andel, den hans disyster beröfvade honom. Således erfor han redan vid första

gryningen af sitt lif olyckan att vara lemnad ensam i verlden, utan hägn och skydd. Men nu, då en föreståndersk, åtföljd af en qvinna i bondkläder, inträdde i rummet, bytte amman skyndsamt barn, af fruktan för en rättvis skrapa för partiskhet. Vid denna hastiga rörelse lossnade det öfre af gossens linda och blottade det blodröda födelsemärket på hans bröst. Detta undföll ej bondgummans uppmärksamhet. Hon betraktade barnet noga, under det hon i sin ordning lika noga betraktades af amman. «Åh Herre Gud!» utropade denna öfverraskad, «är det inte moster Karin eller hur?»

«Jo visst är det jag,» svarade gumman, äfven förvånad att finna sig känd. «Men hvad i Herrans frid är du här, Lisette, och amma till! Jag måtte säga.»

«J kunnen sedan språka om egna angelägenheter,» afbröt föreståndersken något vresigt; «dem roar icke mig att afhöra. Jag önskar nu få veta, om madam ännu fått någon som hon tycker om, sedan hon synat hvarenda pojke i hela Barnhuset.»

«Jo, den der vill jag ha, kära fru,» svarade gumman och pekade åt gossen.

«Nå det var en lustig idé, men hvar och en har sin smak,» brummade frun i det hon

gick; «åtminstone kunde hon aldrig välja någon eländigare.»

Moster och systerdotter blefvo allena. «Nå,» upptog den förra samtalet, «hvar i Herrans namn har du varit så många år, och hur har du kommit hit?»

«Åh, kära moster, det är just ingen konst att komma hit,» svarade Lisett något förlägen, «bara man vill bli amma; men se det är inte många som vill bli det. Och aldrig i verlden hade jag påtagit mig sådant, om ej för den fattiga flickungen, som blef inköpt i julas; jag tyckte det var synd att lemna henne i andras händer.»

«Hm, hm,» utbrast gumman förebrående, «är det ditt barn? Hvad skulle väl mor din säga, om hon visste det?»

«Mor min, ja! det var just rätta en te tala om det. Jag minns nog jag, hur hon gjorde då pappa dog och hon ingen hjelp fick af baronen, som hon påstod vara min rätta far, Då körde hon bort mig och sade att hon ej hade råd föda mig längre. Hvart skulle jag då tagit vägen? Jo, jag fick tjena på ena kroghålet efter det andra, ty till en ärlig piga dugde jag inte. Derföre gick det ock som det gick. Gud förlåte mor min,

som inte lärde mig bättre i barndomen. Men hon har väl redan fått sin lön, kan jag tro.»

«Vet du då inte hvar mor din finns?» frågade mostern strängt förebrående.

«Hur skulle jag det?» genmälde Lisett nästan snäsigt.

«Så skall jag säga dig det,» sade gumman ond, «fast du knappt förtjenar veta det. Hon är hos mig och blir det till döddar, om Gud vill. Likväl får ingen veta det för vissa orsaker skull. Och nu vill jag ha ett barn för att förtjena en styfver.»

«Ack söta goda moster, tag då mitt, så blir det väl vårdadt,» ropade Lisett, «tag då mitt!»

«Nej, gossen der vill jag ha.»

«Gossen! och hvarföre just gossen?» frågade amman förvånad.

«För att jag vill så,» svarade gumman föga upplysande.

»Men kära moster, han är ju så sjuklig och eländig; moster får bara besvär af honom. Min lilla flicka deremot, se huru frisk och snäll hon är!»

«Du borde skämmas att komma fram med slikt;» bestraffade henne mostern. «Ty du har sjelf svält ut det stackars kräket för din egen unges skull, och dermed har du gjort

en stor synd inför Vår Herre. Men så är det, ingen stoppar annans barn i barmen, att inte en fot hänger ute. Fy f—n Lisett!»

«Ja ja, moster kan allt ha rätt,» medgaf systerdottern. «Men, Herre Gud, man kan inte ge mera än man har, och är sig sjelf i alla fall närmast. Då moster nu tar gossen för förtjenstens skull, kunde väl min lilla flicka få följa med. Jag vill gerna ge dubbelt mot hvad direktionen ger; ty sen jag nu fått tjenst på Blå Porten, blir det väl inte så ondt efter styfvern som förr.»

Gumman lät sig öfvertala, ty penningen är en väldig förespråkare. Och de arma barnen, som händelsen förenat, följdes nu åt, och ingen öm moder vakade öfver dem.

FJERDE KAPITLET.

«Den enda varelse, jag nånsin älskat
i detta lifvet, hvilar uti grafven.
Och jordfäst med dess stoft blef ock
min sällhet.»

Oktoberqvällen låg mörk och dyster, ty nytändningen till trots bröt ej en ljusstråle fram igenom de täta dimmor, hvilka silade sitt fina duggregn öfver vandraren, der han gick på smutsiga gator. Otända voro ock hufvudstadens lyktor, dessa sparsamma ljuspunkter, som annars, huru klart de må skina, ändå ej mäkta förjaga qvällens skuggor. Med ett ord, det var en ganska ruskig afton, då en högväxt gestalt, insvept i sin kappa, vandrade framåt på en af de folktomma gatorna i Klara församling. Sedan han vikit om ett och annat hörn, stannade han vid ett hus och fäste sina blickar på ett fönster i andra våningen. Ett svagt ljus skimrade der och återgaf konturerna af en qvinlig gestalt på den nedfällda rullgardinen. Länge stod han tyst, liksom för att på skuggan igenkänna den varelse som bodde deruppe. «Ja, det är hon,» hviskade hoppet; «jag igenkänner rörelsen af den arm som nu lyftes. Ja, det är

hon som en gång älskade mig.» Ljufva känslor vaknade i hans inre, medan hans yttre människa ej fann sig väl af det ihärdiga regnet. Han hastade derföre till porten, men den var stängd. Då hostade han på ett sätt, som tydligt utmärkte en signal, den han varit van att se åtlydd, Men nu förblef allt tyst i huset. Han hostade åter — allt förgäfves — ingen lydde hans uppmaning: porten förblef sluten såsom förut. Så stod han ännu en stund och lyssnade, om ej omsider de lätta välbekanta stegen skulle höras i trappan. Ville hon måhända ej höra mer, eller kanske en annan! Nej, han ville ej tänka det; men

«väntan blef det unga blod
till slut för lång»,

och med ett par starka slag på porten gaf han sig nu tillkänna. Efter en stund hördes en kippande gång i trappan, och en vresig röst, som föreföll den klappande obekant, frågade: «Hvem der?» Han sade sitt namn. Då öppnades, och den obekanta rösten frågade vidare: «Hvem söker herrn?» Men den otålige svarade icke — han visste nog hvem han sökte — utan sprang lätt uppför de välkända trapporna. Utan att klappa öppnade

han hastigt och steg in i ett rum, väl möbleradt, der han ville öfverraska henne;

«Men ack, hon var ej mera der!
Hon var försvunnen.»

Och i hennes ställe satt en gammal fru i nattmössa. Förskräckt såg hon upp vid hans oväntade inträde. «Jag märker Herrn går vilse,» sade hon, då han förlägen stannade vid dörren.

«Vilse går jag bestämdt icke,» svarade han och kastade, liksom för att ännu mer öfvertyga sig, en blick på väggarna — det var ju samma tapeter han sjelf låtit ditsätta. «Vilse går jag icke, men den person jag söker måste vara flyttad.»

«Och hvem söker ni då?» frågade gumman.

«Mamsell W.», svarade han.

»Då får ni söka nog länge,» sade hon och antog ett sorgmildt uttryck i röst och åtbörder. «Ty hon dog i fjol litet före jul, arma flicka, såsom jag hörde, af sorg öfver en nedrig förförare. Han skrämde lifvet af henne, rymde så sin väg och lemnade henne i elände. Förbannelse derföre öfver honom!»

«Död! min Tea död!» klagade Viktor — ty han var det — och nedsjönk på en stol;

hans ansigte vardt dödsblekt, hans ögon stirrade vildt.

«Aha?» ropade gumman. «När allt kommer omkring, torde det vara ni sjelf. Jag träffade således hufvudet på spiken. Men jag tar ändock ej mina ord tillbaka, utan ännu en gång, förbannelse öfver er!»

Viktor kunde ej svara. Den första röst, som förkunnade hans Teas död, förkunnade ock hans förbannelse och tillintetgjorde honom. Gumman hade rest sig upp och fäste på honvm en stirrande blick: det var furien som borrade sig in i den brottsliges hjerta.

«Det är ödet,» sade han slutligen och hämtade sig. «Sätt er, min fru; jag har ännu några frågor att göra er. Hur och när dog mamsell W.?»

«Det har jag ju redan sagt: i fjol julas eller en fjorton dar förut, några dagar efter hennes nedkomst med ett gossebarn.»

«Och lefver detta barn?» frågade Viktor lifligt.

«Om det ännu lefver i elände eller följde sin mor, kan jag icke säga,» svarade frun; «men händelsen var, att samma natt dödsfallet skedde försvunno både den gamla pigan och barnet, utan att man vet hvarthän.»

«Nå min stackars Tea, hvem tog då vård om henne?»

«Hon var ju död, som jag sagt,» genmälde den gamla, som ju mer hon fick berätta desto mer glömde sin afsky för Viktor; «och behöfde väl således ej någon vidare vård. Hennes begrafning besörjde värden. Han tänkte väl först låta politien ta henne, efter hon på sätt och vis var en vanfräjdad — en olycklig qvinna. Men så tyckte han det var synd och lät ordentligt begrafva henne.»

Så fortfor gumman att språka, och Viktor samtalade ännu länge med henne, som slutligen fann sig rörd af hans djupa sorg, och samma läppar hvilka nyss förbannat honom talade nu tröstens ord. Så växla rösterna utom oss; men rösten inom oss förändras icke, ty den är samvetets.

Huru lättsinnig Viktor varit, huru flyktigt han tyckes hafva älskat sin Tea, hade likväl denna känsla under tiden blifvit mera djup; och nu erfor han först hvad han hade förlorat — det enda hjerta som verkligen älskat honom. Minnet af hennes oskuld, af hennes rena själ, älskvärda väsende, framträdde nu så lefvande för honom. Nu då hon var död, lefde hon i hans själ och förjagade

alla andra bilder derifrån. Hvad den lefvande aldrig vann, det egde nu den döda: hans odelade hjerta.

Någon tid derefter gifte han sig dock med Julie, den brud hans fader utsett åt honom. Men han svor sin Teas minne att troget lefva för sin pligt såsom make och far.

FEMTE KAPITLET.

Hvilka minnen väcka ej dessa anletsdrag i min själ?

I en af Sverges södra provinser ligger ett adligt gods, med många underliggande gårdar, bondbyar och torp, hvilka sednare till en del äro så aflägse, så obemärkta, att många af godsets egare aldrig besökt dem, aldrig tagit kännedom af deras inbyggare. De större och bäst bebyggda bebos af arbetsföra personer, som derför utgöra sina körslor och dagsverken; de sämre åter eller de så kallade backstugorna befolkas af ålderstigna och orkeslösa, hvilka, sedan de uppoffrat sin styrkas dagar i godsegarens tjenst, på ålderdo-

men, emot en viss ersättning i spånad, bärplockning, kolning o. s. v., erhålla dessa såsom en fristad till döddagar, så framt icke de derifrån blifva inrymda i socknens fattigstuga, för att lemna rum för andra hvilka utgått ur det verksamma lifvet. I en af dessa sutto en kulen Septemberafton, framför en flammande brasa af torrt ris, tvänne gamla qvinnor. De voro inbegripna i ett samtal med hvarandra, hvilket, om det ej egentligen kunde kallas träta, åtminstone var af en högst ovänlig natur.

Den ena, som syntes yngst, hade ett redbart, allvarsamt ansigte, uttryckande ärlighet och godhet, men hvari en noggrann forskare skulle märkt ett drag af djupt vemod, antydande tillvaron af eller spåret efter någon inre strid. Eller kanske på hennes sinne hvilade någon tung, någon olycklig hemlighet, den hon ej vågade yppa. Hon var klädd i vanliga bondkläder, hvilka ehuru tarfliga vittnade om snygghet och ordning. Hon rörde flitigt om i en panna med mjölgröt, att den ej skulle blifva klimpig eller vidbränd.

Den äldres ansigte, magert med skarpa konturer, återspeglade en själ af inbunden slughet, ondska och girighet. Hon var klädd i fragmenterna af en sidenklädning, hvars ur-

sprungliga färg man nu icke kunde gissa. På de gråa glesa håren slokade en trasig negligé med brokiga band, och kring den bruna skrynkliga halsen lindade sig de smidiga länkarna af en fin guldked, hvarvid hängde porträttet af en yngling i officersuniform. Sina nakna fötter hade hon instuckna i ett par ofantliga trädskor, hvilka skarpt afstucko mot det öfriga. Det var högfärd och fattigdom i en löjlig blandning med hvarandra. I motsats till den andras beskäftighet var hon sysslolös, med undantag af tungan, som rörde sig i oafbruten fart, liksom för att ersätta de öfriga lemmarnas overksamhet.

«Som jag säger,» talade hon, «Lasarus är nu så stor, att han får försörja sig sjelf; om inte annat så kan han plocka potates eller köra i tröskverket; jag har nog f— dragits med honom.»

«Deri har du väl något orätt,» svarade den andra saktmodigt; «ty jag har väl varit den som mest fått släpa med honom. Också har du på förhand gjort dig betald för det lilla du uträttat, som inte varit mycket. Men i alla fall skall inte Las köras ut i verlden, åtminstone så länge jag lefver. Du har vackert hållit du hvad du svor hans mor, salig

människan. Malin, det går aldrig väl till sist!»

«Sååå, tycker du det? Har jag då inte gjort nog, då jag födt honom i nio års tid och sålt af mig de smulor jag skrapat ihop? Vill du ha honom qvar så gerna för mig; men jag har ingenting mer att ge.»

«Åh utan är du väl inte, när du har så mycket guld. Jag skulle skämmas att bära sådant på mig, då jag inte fått det på ärligt vis. Jag tycker du gjorde bättre att lägga det i kistan — eller rent af sälja bort det, så kunde man slippa svälta på mången god dag.»

«Ja ja, det tror jag nog. Sälja säger du, och åt hvem tror du skulle jag väl våga sälja det? Nej tack vackert, spinnhuset har nog många ändå, utan att gamla Malin skall öka antalet. Nej, bättre än så ha de lärt mig. Och dessutom har jag sagt dig, att flickungen en gång skall ha smulorna efter mig när jag dör, ty fastän Lisett är en slyna, som inte frågar efter sin gamla mor, så är flickan ändå af mitt kött och blod, och . . .»

«Ja, och inte har Lisett heller nånsin betalt mig hvad hon lofvade; lika mycket! Men en sak vill jag säga dig Malin, och sedan får du göra bäst du tycker. Men stor synd är det att ta ifrån gossen och ge åt en

annan; du kan aldrig svara derför hvarken för Vår Herre eller gossens föräldrar i en annan verld.»

Ett hånlöje sväfvade på gamla Malins skäggiga läppar, och hon tänkte med ett bespottande svar gäcka sin systers fromhet, då ett häftigt bultande på dörren afbröt henne, och en stark välljudande röst ropade: «Låt upp!»

Malin blef askgrå i ansigtet, hennes kropp skälfde; alltförväl hade hon igenkänt rösten. Men medvetandet af en hotande fara återgaf henne besinning, och med ett par verkliga jättesteg klef hon öfver golfvet in i en liten kammare, som utgjorde hennes vanliga gömställe då händelsen förde någon främmande till deras aflägsna hemvist.

Karin deremot drog undan den trädkolf som tjenade till stängsel, och de objudna gästerna, hvilka utgjordes af den som ropat och ännu en herre, stego in, sedan de affärdat en medföljande skogvaktare med befallning att afhämta deras hästar, som blifvit qvarlemnade i en bondgård medan de fortsatte sin jagt genom skogen.

Sedan de helsat gumman med ett vänligt god afton, togo de plats på en gammal kista, blåmålad, med röda och gula rosor. De

sutto här vid spisen, från hvars häll brasan sände dem sin sprakande helsning, välkommen för trötta och regnblötta jägare. Den ena af dem, en major vid husarerna och en annan Nimrod, upptog ur sin jagtväska en stor blårsudd och aftorkade omsorgsfullt regnet från sin fint damaskerade dubbelbössa, medan den andra betraktade gummans anletsdrag, hvilka i det klara eldskenet förekommo honom vida yngre än hvad de verkligen voro, och ur hvilkas föråldrade konturer han sökte framleta bilden från en länge sedan försvunnen tid: från sin barndoms lyckliga dagar. «Hör, kära mor,» sade han efter en stund, «du förekommer mig så bekant; vi hafva säkert förr sett hvarandra, ehuru jag ej kan påminna mig hvar och när; har du länge bott här?»

«Här har jag inte bott mer än tio år, sedan man min dog; men förut bodde vi i Stora Västermyran i 29 år.»

«Jag irrar mig kanhända,» sade Viktor, «ty der har jag aldrig varit, ehuru jag sett namnet i böckerna och hört inspektoren tala derom.»

«Äh hans nåd har väl kunnat se mig ändå, fastän han då var en liten en; men nog

har jag många gånger gungat lilla baron Viktor på mitt knä, ja har jag så.»

«Ah jag kände då rätt; hvad barndomsminnet dock är troget, det står ofta qvar sedan många sednare minnen försvunnit. Du har då tjent hos mina föräldrar.»

«Nej inte det; men min far, åh nog påminner baronen sig Rotman, gamla trädgårdsmästaren, vet jag.»

Ett plågsamt minne uppvaknade vid detta namn i Viktors själ. Han blickade framför sig i smärtfulla tankar. «Du har en syster,« utbrast han slutligen; «säg, lefver hon, känner du hennes öden, har du nyligen haft någon underrättelse om henne?»

Karin svarade icke. Förskräckelsen gjorde henne stum.

I samma ögonblick hördes från det inre rummet ett hastigt buller. Karin blickade med ångest ditåt. Detta allt undföll ej baronens uppmärksamhet; han störtade ditin, der var kolmörkt och tyst.

«Ljus!» ropade han och stampade otåligt i golfvet. «Ljus! Det förefaller mig misstänkt; hvem gömmer ni här?»

Karin stod orörlig. Men majoren sprang förvånad dit med en påtänd torrvedssticka, ty ljus finnas ej i dylika kojor.

«Jag har gjort blindt allarm,» sade baronen sedan han förgäfves genomsökt rummet. «Endast ett barn låg bäddadt på en kista och slumrade stilla, trots allt mitt buller och larm.»

Då Karin kände faran vara förbi, återvann hon hastigt sin besinning, och med den fintlighet som är qvinnorna så egen sade hon: «Ack, Gud vare lof intet ondt träffat mitt barn! Jag var rädd hon fallit i golfvet. Bullret kom troligen utifrån.»

«Hvems är barnet? Hon tyckes nästan för ung att vara din egen; hvem tillhör det?»

«Stockholms stora barnhus, nådig baron! eller eljest hvem som vill förbarma sig deröfver; jag har tagit henne för visst om året.»

«Såå! Nå huru mycket får du, kära gumma?»

«Tolf riksdaler.»

«Tolf riksdaler om året säger du! Är det väl möjligt? En riksdaler i månaden, låt mig se, det utgör något öfver en och en half skilling om dagen. I sanning rätt hederligt! Mon Dieu, huru är det möjligt att föda en människa för en sådan spottstyfver?»

«Åh det är ändå en bankotrea i qvartalet, nådig baron; alltid en styfver på en gång för den fattiga. Och födan får väl bli som den kan.»

«Ja ja, se der ha vi det! födan blir som den kan. Det vill väl med andra ord säga att de arma barnen få svälta, under det att barnhuset lärer ha en fond af nära en million, tror jag, eller åtminstone ej långt derifrån. Det är dock, synes mig, att ej rätt motsvara hufvudändamålet med denna inrättning, som borde vara barnens uppfostran till dugliga människor, om än några tusende riksdaler mindre i ränta årligen skulle inflyta i kassan.»

«Visserligen, visserligen, kära bror,» invände majoren, som återtagit sin bössa. «Men om barnen erhölle en riktig uppfostran, skulle barnhusets fond, huru stor den ock må vara, blifva otillräcklig, eller ock ett mindre antal kunna upptagas.»

«Ja nog vore det mer ändamålsenligt,» inföll Viktor; «ty jag anser för samhället bättre, att några hundra dugliga och moraliska medlemmar bildas i denna inrättning, än att tusentals barn upptagas der och sedan såsom vanbördingar kringspridas i riket. Större delen af dessa sluta sitt lif i fängelserna eller på afrättsplatsen. Hu, det är hemskt att tänka sig allt detta elände och huru barnen få plikta för föräldrarnas lättsinne och med

många olyckliga år gälda deras ögonblicks rus.»

«Vid en sådan tanke är det väl att hafva ett lugnt samvete, såsom du min bror,» tillade majoren.

Viktor blickade tyst i lågan; han tänkte på sin Tea och sitt försvunna barn.

Ur de smärtfulla minnena väckte honom slutligen ett buller utanför kojan: det var deras hästar som framfördes.

Baronen hade redan öppnat dörren för att gå, då en tanke plötsligt for genom hans hufvud. «Hör, mor,» sade han och vände sig om, «då ni en gång dör blir ju den arma flickan ensam och hjelplös i verlden! hvad säger ni om jag toge henne till uppasserska eller lekkamrat åt min Julia? Att ni i alla fall, under de återstående åren barnhuset betalar, får uppbära era qvartaler derifrån, är naturligt. Nå hvad säger du derom, min gumma?»

Glädje och fruktan intogo gumman. Gerna ville hon mista flickan, helst då hon såg henne komma i goda händer; men hon bäfvade för Malins vrede, då denna återkomme från sitt gömsel och funne sitt dotterbarn borta. Den förra känslan segrade. «Ack nådig baron, när får jag komma till herrgår-

den med flickungen? Gud välsigne herr baron!»

«Åh jag hör att barnet har vaknat,» svarade Viktor; «hon kan derföre följa med nu genast: min skogvaktare har rum i sin kärra. Jag tycker hvad lilla Julia skall bli glad. Farväl min gumma!»

«Herre du milde Gud, så underligt det dock går till i verlden!» sade Karin sedan de voro borta och flickan med dem. «Nu skulle han just få se henne och hon få komma upp i goddagarna, under det hans eget barn får tigga. Borde jag inte upptäcka allt för honom månn tro, för att lätta mitt samvete? Men nej! jag har dyrt svurit att tiga så länge Malin lefver, och den som svär falskt eller bryter sin ed är evigt förtappad, säger presten: således får det väl gå som det går så länge. Gud styre allt till det bästa!»

Hon sammanknäppte sina händer till en tyst bön och satt länge begrundande. Elden slocknade småningom i spisen, det blef mörkt i stugan; endast då och då uppglimmade kolen under den lilla grytan, der gröten, bortglömd, var både vidbränd och klimpig. Vinden tjöt i skorstenen, regnet smattrade på den lappade rutan samt banade sig här och der väg genom det bristfälliga torftaket; det led emot

natten. Då knackade det på dörren. Gumman for upp ur sina tankar, kastade ris på glöden och öppnade. En vacker gosse om nio år, med svart hår och lifliga blå ögon, steg in. Oaktadt den svåra årstiden, gick han barfotad; en randig ylletröja, fordom tillhörig någon qvinnsperson, gjorde tjenst som både väst och rock, med en repstump fäst om lifvet, och en stor påse på ryggen fullständade hans utstyrsel. Det var Lasarus, den rika friherrns naturliga son.

«Har ni någon mat, mor?» frågade han; «Jag har ingen beta fått i dag, och intet i påsen, bara några ben som jag hittat, och som ni kan koka soppa på. Sofver Lisa?»

Gumman teg förlägen. «Se så ät nu, barn!» sade hon och öste upp den dåliga gröten i en söndrig stenskål. «Du är alldeles våt och behöfver litet varmt i magen, stackars pojke.»

«Hör ni inte, sofver Lisa?»

«Var icke ledsen för hennes skull, kära barn!» sade gumman. «Gud har sörjt för henne, och en förnäm herre var här i afton och tog henne med sig.»

Lasarus sköt maten ifrån sig och grät högt. Hungern som svider förgår, då bittra tårar bränna på kinderna. Lisa hade varit

det käraste lilla Lasarus egde i verlden. Nu var hon borta och all glädje med henne. Ju mer gumman sökte trösta honom, dess mer sörjde han; det var en svår, olycklig stund.

Hvar Malin imellertid tagit vägen förmäler icke historien, men att hon ännu lefde flera år få vi sedermera veta.

Då vi efter ett års förlopp återfinna Lasarus, är Karin dód, och gossen vandrar ännu med tiggarpåsen på ryggen. Från den lilla backstugan som utgjort hans hem är han nu förjagad. Ensam, utstött i verlden, finner han ej förbarmande hos någon; kanhända en ögonblicklig känsla af medlidande någon gång väckes för honom, så att han får en liten penning eller sin hunger stillad och lägger sig på ett varmt läger; men nästa dag, då han vandrar vidare, möter han endast hårda och känslolösa varelser.

Detta sednare var oftast hans öde, och så kom han också en afton, utmattad af hunger och skälfvande af köld, till en stor herrgård, der ur höga fönster lyste många ljus i rika kristallkronor, och en glad dansmusik spelade upp. Han såg en munter barnskara sväfva derinne och huru lakejer buro omkring förfriskningar i öfverflöd; han såg en moder omfamna sin son. Och kring

Lasarus derute sväfvade höstqvällens kalla vindar; de hade hela dagen varit hans musik. Men till glädje spelade de icke: tårar runno på tiggargossens kind. Allt mer glada ljödo tonerna från danssalen; det var milda röster som kallade honom, så tyckte han dock till slut och trädde närmare till den stora byggningen. Han öppade dörren till köket, målet för tiggarens önskan; han steg in, der fanns ingen människa, men en stor hund gläfsade till, rusade fram och bet honom i armen. De rikas hundar tåla ej den fattigas trasor. Lasarus uppgaf ett rop af smärta; då kom en liten flicka ut till den armas hjelp: det var hans disyster Lisa. Han kände ej sin smärta mer, han återfann den enda hans hjerta hade kär.

Om du, halfnaken och hungrig, okänd och husvill, klappar på de rikas dörrar, och man till lägerplats anvisar dig det hårda golfvet i en drängstuga, derifrån man nästa morgon jagar dig bort; eller om man icke alls upptager dig, ehuru qvällen är stormig, utan ifrån gård till gård manar dig att «gå till grannas», — då kan du föreställa dig hvad sällhet Lasarus kände, hvad vällust han njöt, när han nu fick hvila i en bädd, mjuk och varm. Och sitter då vid din sida en god än-

gel, en kär barndomsvän, som räcker en läskande dryck åt dina brännande läppar och med vänlig hand gjuter balsam i det svidande såret, då kunna ej ord utsäga din lycka: det närvarande är din himmel, der du icke mer minnes det elände du genomgått eller fruktar de onda dagar som ännu kunna möta dig. Så var det med Lasarus nu. På hans disysters böner blef i en flygelbyggning en liten kammare upplåten åt honom. Man förband hans sår, och den hulda flickan vårdade honom, satt troget vid hans säng och hade så mycket att berätta.. Nu log och jollrade hon med honom, liksom de förr mången gång hade gråtit med hvarandra.

Men snart var Lasarus återställd, och han måste åter ut i verlden. Men han gick icke i slarfvor såsom han kom dit. Lisa hade vetat att skaffa honom hela kläder. Hans tiggarpåse var utbytt mot en liten jagtväska, den Lisa hade fyllt med reskost. Det var i sanning en liten kavaljer som nu vandrade bort, ej för att tigga utan att söka sig en tjenst i närmaste by. Då han vid Lisas hand kommit ned i alléen, mötte de baronen, som ej sett honom förr. Väl hade han hört att en gosse blifvit biten af gårdvaren och vårdades på slottet, men han tänkte icke vidare derpå,

ty att tiggare bli hundbitna är en alltför vanlig sak för att upptaga en rik godsegares uppmärksamhet. «Se pappa,» sade hans unga son som gick vid hans sida, «der är den stackars Lasarus som blef så illa biten af Samor; nu skall han åter gå sin väg. Julia har Lisa att passa sig upp, men jag har ingen. Jag tycker just pappa kunde låta mig få behålla gossen till en liten betjent, såsom de små grefvarna Sjustjerna; ack låt mig få det, söta pappa!»

Viktor var en god far som aldrig nekade sina barn en billig begäran, och att hans son så väl som små Sjustjernorna borde ha en betjent var naturligt. Gossen stannade och tog af sig mössan. Viktor betraktade med välvilja den vackra gossen, hvars anletsdrag voro ädla och själfulla, men stundom sköt det djupblå ögat en dyster blick.

«Jag måtte ha sett dig förr min lilla gosse,» sade baronen vänligt. «De välbekanta drag— ah nu märker jag hvem du liknar! Det är Rudolf. Det var besynnerligt; men det är en naturens lek som icke är ovanlig,» tillade han för sig sjelf.

«Men den lilla gossen har ett så underligt märke på bröstet, och det har inte jag,» inföll Rudolf, som en gång gjort ett besök

hos Lasarus strax efter det denna blifvit hundbiten.

«Får jag se, min gosse!» sade baronen.

Lasarus blottade sitt bröst.

«Hm, det var besynnerligt, alldeles som en hand; det var i sanning märkvärdigt. — Hör på min gosse, om du vill vara lydig och beskedlig, skall du få stanna qvar hos baron Rudolf, och artar du dig väl, såsom jag hoppas, skall jag sedermera sörja för dig.»

Gossen utgöt sig i tacksägelser, Lisa gjorde ett hopp af glädje — och Lasarus stannade qvar.

SJETTE KAPITLET.

«Hvem har väl älskat till öfverdrift
och vet ej hvart det för?»

Oehlenschläger.

En vacker söndagsmiddag nio år sednare hvimlade Norrbro, Gustaf Adolfs och Karl XIII:s torg af tusentals människor, hvilka det vackra vädret lockat ut för att höra musiken då konungens första lifgarde marcherade upp

till slottet. I hörnet af Jakobs kyrka stodo tvänne pigor och betraktade det framryckande regimentet. Den äldsta var en liten knubbig, uppnäst Stockholmsjungfru med bombasinskapott, blommig silkeshalsduk och «hvita ben». Hon smålog mycket vänligt mot de unga fänrikarna, som trippade så nätt i takt med värjan i hand. Den yngre flickan åter var smärt och välväxt, omkring tjugo år gammal. Hennes blyga, nästan rädda blickar, hennes randiga yllekläding, hennes blåspräckliga strumpor utvisade att hon var från landet eller åtminstone så nyss kommen derifrån, att hon icke hunnit bli stockholmiserad, om vi så få uttrycka oss. Hon gjorde en förlägen nigning för en ung löjtnant, som anförde en af plutonerna och behagade hedra henne med en nådig nick. Snarlik denna men starkare byggd, med ett melankoliskt ansigte, gick strax efter på högra flygeln en soldat, som vid den ömsesidiga helsningen kastade en ljungeldsblick först på officern och sedan på flickan, ehuru hon glad och oskuldsfull log emot honom.

Allt detta hade icke undfallit den äldre pigan. «Kors bevars Lisa,» sade hon hvasst «känner hon redan officerarna vid gardet och har inte längre varit i staden? Jag måtte

säga, hon är inte så dum som hon gör sig, märker jag. Men manskapet kan hon just låta bli att ha någon bekantskap med, det har man ingen heder af; nej fy f—n, bättre upp än så skall det vara. Hvem var den lilla söta fänriken? Ack hvad han såg god ut!»

«Åh kors,» genmälde Lisa, förvånad att icke hela verlden kände honom, «det var ju unga baron vet jag.»

«Baron, nå se det kan något låta! Ja det kunde man ock se på honom, ty säga hvad de vill' så är folk ändå folk. Men han har väl något namn också, kan jag tro?»

«Rudolf von H.»

«Nå än den der svarta björn, som såg ut som han ville bita henne, hvem är han då? jag menar hur har hon blifvit bekant med honom?»

«Åh Herre Gud,» sade den andra i all enfald, «vi ha känt hvarann långt innan vi kunde känna hvarann, det vill säga vi äro från barnhuset båda två och ha sedan varit tillhopa nästan hela vårt lif. Men en björn är han visst inte, snarare ett lejon. Vore han bara inte så svartsjuk, skulle jag vara lycklig. Nog är han bättre än baron Rudolf och bättre än alla officerarne. Men unga baron är skuld

till hela spektaklet.» Tårar lyste i flickans sköna ögon.

Den andra gjorde en föraktlig knyck på hufvudet. «Se så, stå inte der som ett våp,» sade hon ond, «utan kom hem, så får jag höra; det är just skam för en *präktifik* flicka att ha henne med sig på paraden; en annan gång skall jag nog få ett sällskap som kan kombinera mig.»

De gingo.

Då de hemkommit berättade Lisa för sin bedagade kamrat, huru hon och Lasarus länge älskat hvarandra; huru Rudolf ständigt förföljt henne och huru Lasarus, till slut ursinnig deröfver, rätt duktigt klappat om den kära friherrn, hvarefter han begifvit sig bort och slutligen tagit värfning vid gardet. Gamla baronen, underrättad om saken, lät Lisa lemna herrgården, likväl med goda rekommendationer till en sin slägting i Stockholm. Det var hos denna hon nu tjente. Flickan upplyste sedermera, att hon skulle gifta sig med Lasarus, då han hade uttjent sin kapitulation.

«Det syns verkligen att hon är från landet,» utbrast åhörarinnan. «Kära Lisa, hur f—n kunde hon visa bort baronen för en sådan trashank? Det skulle en *superm* flicka

aldrig ha gjort. Att gifta sig med en gardist sen! Det är just en *invidy*, skall jag säga henne.

Det är så roligt att vara gifter,
Koka gröten och slicka vispen;

ha ha ha! Nej då må man heldre bli ogift i all sin dar!»

I denna ton predikade Kristin ständigt för den vackra Lisa; men denna blef det oaktadt sin fästman alltmer trogen och huld.

En afton var Blodnäfven, såsom Lasarus vanligen benämndes af sina kamrater, på vakt i Kungsträdgården eller, som den nu heter, Karl XIII:s torg. I mörka tankar gick han fram och åter med stora steg, tyst förbannande sitt öde. «Hvad skulle jag väl här!» mumlade han för sig sjelf; «utskrattad af mina kamrater för det jag ej kan spela och supa som de; plågad och hundfilad af den fördömda Rudolf, hvilken jag tror fan sände på samma kompani som jag! Och så kanske till sluts bedragen af henne, som är den enda jag haft att trygga mig till, den enda som hittills älskat mig. Kan just undra på hvad fot hon står med Rudolf. Död och helvete! hvad har han i grefvinnans hus att göra så sent om qvällarna? Han kan väl besöka slägten, det är sannt; men hvem ansvarar mig att han

icke går dit för Lisas skull? Ja det är säkert, hon bedrager mig. Han går dit klockan 9 på aftonen; är det sed i förnäma verlden att så dags hålla sina hus öppna för gardeslöjtnanter, för lättsinniga utsväfvande ungherrar! Nej det är icke i tukt och ära. — Man kallar mig Blodnäfven: det der märket bär jag väl inte för ro skull, kan jag tro. — Och råkar jag dig en gång som jag vill, du högvälborna junker, skall Blodnäfven löna dig för din adliga bragd. Du är friherre du, har ett lysande namn och eger att välja bland de skönaste, ädlaste, rikaste flickor i landet! Och jag ett hittebarn, i sjelfva födseln förskjuten! Hvem vet om icke ett lika ädelt blod rinner i mina ådror? Död och förbannelse!«

I denna olyckliga sinnesstämning vandrade Blodnäfven af och an. Dyster och enslig hade han alltid varit och ständigt grubblat öfver det mörker, som hvilade öfver hans härkomst. Att han vore född till något bättre ville han ofta ana och tänkte med hat på de grymma föräldrar, hvilka slitit det band som bort fästa honom vid samhället. Hans kärlek till Lisa hade hittills varit en ljuspunkt i hans sinnes natt och den goda ande som till slut skulle försonat honom med ödet. Men nu uppträdde Rudolf, förföraren, den eldiga

och glada Rudolf, och misstro till den älskades dygd förjagade all frid från den olycklige!

Under det Lasarus, fördjupad i sina betraktelser, lutade sig emot skyllerkuren, såg han en man insvept i kappa vandra fram i alléen. Månen sken klar bland hvita jagande skyar, och då dess ljus föll öfver den vandrandes ansigte, for Lasarus upp med en hotande rörelse. Det var Rudolf han såg, hvilken, såsom fäderna före honom, gerna sökte de glada äfventyren och nu kan hända såg sig om efter någon af dessa känslofulla sköna, som älska det romantiska månskenet! Rudolf gjorde, utan att gifva akt på postkarlen, några slag i alléen, men försvann slutligen bortåt gamla arsenalen, vare sig han gick ut i Enkhusgränden eller stannade i skuggan af muren. En liten stund derefter sågos tvänne flickor med kläden på hufvudena trippa fram genom alléen.

«Det var roligt att jag råkat dig, min lilla Lotta,» sade den ena. «Hemma har jag ingen att umgås med, ty Kristin är ett elakt stycke.»

«Men du har en fästman, och då kan du ofta ha en glad stund,» svarade Lotta.

«Så du talar!» inföll den förra. «Nog håller jag af min fästman mer än mitt eget lif; men han har intet förtroende till mig, ehuru Gud skall veta att jag alltid menar ärligt med honom.»

«Men något skäl har han väl,» invände den andra; «kanske du tagit emot några presenter af den fina baronen eller varit vänlig emot honom.»

«Och det kan du säga!» utbrast harmset den vackra Lisa, ty det var hon. «Äfven du är elak, märker jag, liksom så många andra i Stockholm, der det onda måtte ligga i luften de andas. Icke rår jag för att baron Rudolf förföljer mig eller att Lasarus aldrig kunnat tåla honom. Rudolf är också baron han, och yfvas och anser Lasarus sämre än stoftet han trampar på. — Ah, ser du der borta under träden, jag känner igen honom, det är Rudolf.»

De hade nu kommit nära postkarlen, hvilken de icke bemärkt, och hastigt, liksom spindeln rusar på en fluga, sprang Lasarus fram, grep Lisa om armen och slungade henne in i skyllerkuren. Den andra tärnan gaf till ett skri och flydde derifrån.

«Är det så du håller de löften du svurit mig?» utbrast Blodnäfven. «Stå still, du kom-

mar icke härifrån. Tror du jag inte känner den usling, som smyger häromkring, och att du satt möte med honom? Du valde då en otjenlig timme: du anade ej att jag skulle posta här. Stilla, säger jag! Du leker med en mans ära; men nu skall jag leka med dig. Död och förbannelse om han vågar sig hit! Jag skall med kolfven af mitt gevär slå honom i pannan som en hund.»

Lasarus blickade åt det håll, der Rudolf visat sig, men denne hade nu försvunnit. Han vände sig derföre till sin bäfvande fånge, som med tårar, böner och försäkringar sökte lugna honom. Det var i hennes frus ärende hon var ute och skulle ådraga sig många hannor om hon icke snart uträttade det. Hans misstankar voro ogrundade och sårade henne, hon tänkte ej på någon annan än honom. Hon bad honom så ömt, så kärleksfullt att för alltid förjaga de mörka tankarna, och Lasarus lyssnade allt mer till den kära stämman, som ofta gjutit hopp och tröst i hans sinne. Han slöt omsider den älskade i sina armar. Lisa svor honom åter för tusende gången en orubblig trohet — det var lisa i hjertats qval.

Nu slog klockan i Jakob tre qvart till elfva. Hon vågade ej dröja till aflösningstim-

men, utan skyndade bort, glad och lycklig öfver den seger hennes kärlek vunnit.

Långt var hon icke kommen då Rudolf ilade fram ur sin gömma, fattade henne om det smärta lifvet och ryckte henne med sig. Detta skedde under Blodnäfvens ögon, och den frid han ett ögonblick njutit var åter borta. Den falska, den hycklerskan, tänkte han, hade endast berättat historier för honom. Hon hade ändå stämt möte med baronen, och hennes stretande mot honom var nu endast förställning. Blossande af vrede och hämndlust skakade Lasarus geväret; hade det varit laddadt skulle han afskjutit det. Han stod nu bunden som en hund vid kojan. Hunden kan dock slita sin kedja och rusa på tjufven. Så tänkte Lasarus; men ett nesligt straff väntade honom om han öfvergåfve sin post, han visste det, och likväl, det måtte gå hur som helst, kastade han geväret och sprang derifrån. Men innan han fattat detta olyckliga beslut hade Rudolf fått något försprång med sitt rof. Lasarus följde nu hastigt efter, han såg dem vika om hörnet till Jakobsgränd, men der försvunno de hastigt ur hans åsyn. Utom sig af raseri sprang han gatan fram, men förgäfves, och då han omsider återvände på sin post, fann han den-

na intagen af en annan soldat och geväret borta. Dessutom mötte honom kamraten med begabberi och grofva anspelningar på det straff som väntade honom.

Utan att svara återvände han till högvakten, der saken var omtalad för officeren, som genast lät arrestera honom, och dagen derpå blef han dömd till prygel. Rudolf förde befälet vid denna exekution. «Ligg åt, korporal, håll på samma ställe! vi skola försöka få bugt på kanaljen,» befallde han, glad att på tjenstens vägnar hafva funnit ett tillfälle att löna honom för hans besvärliga svartsjuka och derjemte betala honom gammal skuld. Och korporalen lade ej fingrarna emellan, som man säger. Straffet skedde med sådant eftertryck, att han genast måste lemnas i fältskärens vård. Likväl yttrade han ej ett ord till klagan: han bet tänderna tillsammans, och hvarje slag besvarades i hans inre af en dyr ed om hämnd då första tillfälle yppade sig. Och det bereddes honom tyvärr alltför snart.

Sedan han blifvit återställd, uppehöll han sig vid det hus der Lisa tjenade, och mera uppmärksam på denna post än under geväret, hoppades han till slut få mätta sin hämnd. En afton såg han Rudolf gå in i

huset. Sakta smög sig Blodnäfven efter i trapporna; der mötte han Kristin, som frågade hans ärende. «Löjtnant v. H. är här, jag vill tala med honom,» svarade han. «Åh baronen har icke lägligt till sådant,» utbrast den oppnäsiga; «han är nu hos er fästmö, herr dummerjöns.» Och härpå slog hon skrattande igen porten midt för hans näsa. Med raseri i hjertat stod han der; att stå utestängd och tro en lycklig rival hos sin fästmö måste i sanning ej vara det bästa. «Han skall likväl den här vägen ut,» mumlade han och stirrade på porten. Och då Rudolf en stund derefter öppnade denna, steg han plötsligen fram för honom med hotande blickar. «Hvad gör du här?» frågade han med hemsk stämma.

Rudolf stannade, förvånad af det ovanliga tilltalet.

«Jag frågar hvad du gör här?» upprepade han. «Nu är jag din domare; straffet skall jag sjelf verkställa, och jag skall äfven ligga åt. Svara på min fråga!»

«Bort, du är vansinnig!» svarade Rudolf uppretad. «Jag är dig intet svar skyldig.»

«Så skall jag klämma fram det ur din fördömda strupe!» ropade han och rusade mot honom. Rudolf drog värjan, men i ett

ögonblick vred Blodnäfven värjan ur hans hand och stötte den i hans bröst. Rudolf uppgaf ett svagt rop, vacklade och föll i sitt blod.

Och Blodnäfven försvann derifrån.

SJUNDE KAPITLET.

Hvad lättsinnet i ungdomen utsår får ålderdomen skörda under ånger och tårar.

Det är afton. Vid ett skrifbord i ett rikt möbleradt rum på sitt slott sitter öfversten och kommendören af kongl. svärdsorden Viktor v. H. Dock ej mer den glada, lefnadslustiga; djupa sorger och femtio år hade nedböjt hans hufvud och fårat hans panna. I de fordom rika mörka lockarna togo nu gråa håren öfverväldet, i hans bleka ansigte hvilade en djup sorg. Hans hufvud stöddes mot vänstra handen, i den högra höll han pennan orörligt, tills omsider hans smärta uttalade sig i ord. «Store Gud, måste då mitt

sista hopp för denna verlden äfven gå förloradt! Rudolf, min stolthet, min glädje, måste du då dö i blomman af din ålder! Och så nesligt, så förskräckligt! Om du fallit på ärans fält, då skulle ändock friska lagrar flätats i mitt gamla stamträd; men att falla kanske på smygjagten efter en qvinna! — Ha, om jag ändock visste den uslingen i rättvisans hand, med glädje skulle jag se hans blod flyta! Men en olycklig fars förbannelse skall dock träffa honom, om icke i tiden dock i evigheten.»

«Jag blir således den sista ättlingen af min slägt; på min graf skall det vapen krossas, som i snart trehundra år burits af fräjdade män. Och dessa glömmas i tiderna, de blifva en fabel, en saga för efterverlden! Och hvad tröst för mina återstående dagar? Intet. Min maka är borta före mig, och min sköna ros, min Julia, sofver ock i grafvens mörker. Vid min grift skall ingen gråta!»

Han betäckte sitt ansigte med händerna, att dölja för dagen sina bittra tårar.

«Men Rudolf kan räddas!» fortfor han efter en stund. «Ännu var icke hoppet ute, han kan återgifvas mig. Men om ödet annat besluter? — Nej, bort med dessa mörka bilder! min son skall lefva, min enda son. —

Min enda — jag hade dock en annan. Eviga rättvisa, jag erkänner dig, jag böjer mig för straffet — det är min Teas skugga. Den son som jag uppfostrat att bära ett lysande namn har fallit för mördarens vapen; den son jag gaf lifvet under min ungdoms lättsinne, hvar är han? Bortröfvad, kanske uppfödd i brott, sluten i ett fängelse. Den ena mördad, den andra törhända en mördare! Evige Gud!» — —

Baronen försjönk i plågsamma tankar. Det var straffets ögonblick ; ingen god ängel lade sin hand på det lidande hjertat.

«Herr baron, posten är kommen,» sade efter en stund kammartjenaren, som inträdde, lade väskan på bordet och gick.

«Ah tag hit! Det är lif eller död som förkunnas mig.»

Med darrande hand öppnade han. Det första bref som föll i hans hand var ett paket, omlindadt med segelgarn och utanskriften tecknad med knappt läslig fruntimmershand. Utan att vidare se derpå lade han bort det. «Ah se der från lifmedikus! Åh Gud ske lof Rudolf lefver, lacket är rödt!» Han läste:

«Herr Baron!

Får härmed meddela den tillfredsställande underrättelsen, att eder herr son är utom all fara. Han har återvunnit sin fulla sans och angifvit sin angripare. Skulle ni kunna tro det, herr baron? det är en soldat vid hans eget kompani. Han heter Lasarus . . . »

Baronen släppte brefvet, han kunde icke läsa mer. «Huggorm som jag uppfödt i min egen barm,» ropade han, «är det så du lönar min godhet, att vilja mörda din välgörares son, otacksamma!»

Han gick med stora steg fram och tillbaka; men glädjen att hans son lefde öfverröstade snart andra uppbrusande känslor. Han återtog brefvet och läste till slut. Nu föll hans blick på det andra, och han uppskar med pennknifven det sorgfälligt omlindade garnet; då det lossnade föllo ett bref och en medaljong i hans hand. Förvånad betraktade han den sednare: det var de fordom sköna, friska dragen af hans eget ansigte. «Jesus i himmelen hvad är detta?» sade han bleknande och uppvikte hastigt kuvertet, på hvars insida med samma oöfvade hand som utanskriften voro följande rader:

«Jag skickar det sista jag har qvar och brefvet från mamsell. Gossen är i våda,

hjelp honom innan det blir för sent. Och förbanna inte gamla Malin, hon har inte långt qvar.

Magdalena Rotman.»

«Således återfår jag på en gång bägge mina söner, i ett ögonblick då jag trodde mig barnlös, olycklig, förintad! Hvad jag bröt emot dig, min Tea, skall jag godtgöra på din son. Ack hvilken lycklig dag! jag känner mig ung på nytt. Men han är i våda, säger hon, och hon nämner ej hvar jag skall finna honom eller i hvad fara han är.» Han vände papperet på alla sidor, men der stod intet mer. Han hade alldeles glömt det inneliggande brefvet, som han lagt ifrån sig på bordet. Slutligen erinrade han sig det. Han betraktade det med förvåning; kanterna voro nötta, lacket nära krossadt, papper och bläck voro gula af ålder. På utanskriften stod:

«Till
Löjtnanten Friherre v. H.
Egenhändigt.»

Hans ansigte blef dödsblekt, hans läppar darrade, det föreföll honom som ett sändebud från de dödas land; han igenkände dragen af Teas hand, uppvecklade brefvet och läste:

«Viktor!

Jag har älskat dig, och ännu i detta ögonblick, då tanken på döden och den långa evigheten borde förjaga hvarje jordisk känsla, älskar jag dig med min själs odödliga kärlek. Och du, du bedrog mig — du älskade en annan. Ack Viktor, denna tanke är bittrare än döden. Huru kunde du .... dock nej, vare ej min afsigt att göra dig förebråelser; måtte Gud förlåta dig så som jag önskar förlåtelse för mig sjelf! Men en sak besvär jag dig vid din själs välfärd: öfvergif icke ditt barn, vårt barn! Jag vet att du nu ej kan hägna honom, då du är förföljd och landsflyktig; men då du kommer tillbaka, sedan jag är död, så se till honom ofta, Viktor, lofva mig det! Man säger att ryttmästaren åter blir frisk: Gud gifve det, då kommer du snart; Malin har svurit mig att vårda gossen tilldess. Kan du ej på anletsdragen känna igen honom, så bär han ett tecken som är mer osvikligt. Du minns den blodiga handsken: den beröfvade modern lifvet, den tryckte sin stämpel på barnets kropp och din son bär derföre på bröstet ett födelsemärke i skepnad af en blodig hand . .»

Han kunde ej läsa mera. «Evige hämnande Gud!» utropade han. «Lasarus min

son! brodermördaren hvilken jag förbannat. Och jag eländige som ej i hans drag kunde läsa Teas bild, ... nu står likväl likheten så tydlig för mina ögon, nu då han är förfallen till döden, till en skamlig död. Gud, upphåll mina sinnen!»

Hans hufvud svindlade vid denna rysliga upptäckt. Slutligen rusade han upp och ringde så häftigt att klockströngen sprang.

«Min vagn!»

«Gud, är unga baron död!» frågade betjenten.

«Nej. Min vagn! skynda.»

«Det hällregnar, herr baron.»

«Om det än regnade eld och svafvel, fort!»

ÅTTONDE KAPITLET.

«Då steg från underjordens floder
Ej döden, men dess yngre broder,
Det bleka vanvett opp . . .»

TEGNÉR.

I audienssalen på Drottningholm satt i otålig väntan baron Viktor von H., då en kammarherre ändtligen återkom med det besked, att hans majestät nu vore hindrad, men skulle om en timme ge företräde.

«Säg Hans Maj:t att det rör menniskors lif — »

Kammarherren var redan borta. Baronen tillbragte rysliga ögonblick af väntan och fruktan, der hoppet var för flygtigt att finna inträde i hans själ.

Ändtligen kom konungen. Baronen framförde i de mest bevekande ordalag en ansökning om nåd.

«Jag beundrar ert ädelmod,» svarade konungen, «att begära nåd för er sons mördare. Men jag kan ej bifalla den: krigslagarne äro stränga, han måste dö.»

Den olyckliga fadern förnyade sin ansökning, på skäl dem han trodde konungen

skulle gilla. Majestätet blef otåligt och afslog hans bön med en skarp tillrättavisning.

Stoltheten stridde länge i Viktors bröst, men den måste gifva vika för faderskänslan, och han yppade allt.

«I sanning en ganska ledsam sak,» sade konungen, blidkad af hans smärta. «Men nåd kan jag ej gifva; uppskof med exekutionen är allt; och — förstår ni mig? — den som vinner tid — — kan fly.»

Konungen lät utfärda order om en ny undersökning, hvilka han i nådiga uttryck lemnade baronen.

I jagande sträck körde kusken den mil som skiljer Drottningholm från Stockholm. Snart voro Kungsholmen och Norrmalm tillryggalagda. Men då han kom till Ladugårdslandet, blef han underrättad att en soldat nyss blifvit utförd till gärdet för att arkebuseras. Det var ett dödsbud till baronens eget hjerta. Han befallde kusken att skynda i flygande fart. På gärdet var regementet uppställdt, allt så stelt och orörligt. Intet ljud hördes. Vagnen höll, baronen steg ur och ilade fram, men i samma ögonblick syntes en klar blixt, hvarpå följde en dof knall. Trenne kulor hade träffat sitt mål, och Teas olyckliga son var ej mer.

Och med hans lif flydde baronens medvetande. Läkekonsten gjorde allt för att återställa honom. Förgäfves: han kunde ej räddas, förståndets ljus var för alltid borta.

Samma dag arkebuseringen skedde försvann Lisa plötsligt. En tid sednare återfanns hennes lik i Brunnsviken.

Ur Rudolfs själ förgick aldrig minnet af det blodiga drama, hvari han spelat en så olycklig roll; och det inverkade mera till hans moraliska fördel än törhända många års pröfningar hade kunnat.

Priset: 16 sk. Banko.